10 december 2012

Till universitetsdirektör Bengt Norrving Karolinska Institutet

Del II
Hur kunde KI tillåta Göran Isacsson att förstöra ovälkomna forskningsdata om antidepressiva medel och självmord?

Bäste Bengt,

Jag tackar för svaret **http://jannel.se/SvarsbrevKI.pdf** på mitt öppna brev **http://jannel.se/KI.Isacsson.Antidepressiva.pdf** om KI:s agerande i fallet med psykiatriker Göran Isacssons ”försvunna” forskningsdata.

Tyvärr har KI än inte förstått allvaret i den här affären. Jag ska försöka uttrycka mig tydligare.

När Göran Isacsson och kollegor (Reutfors KI, Ösby KI, Ahlner Rättsmedicin Linköping) ansökte om att få utnyttja Socialstyrelsens register (2006) skrev de:

> “Until now, this is the largest population based case-control study regarding risk factors for suicide in relation to psychiatric illness. The number of cases (>30.000) is about twice as large as the as the total number of cases studied to date in the world.”

Alltså det största projektet i sitt slag i världen! Och vad hände med det? Jo, när för Isacsson och kollegor ovälkomna forskningsdata framkom var det som projektet aldrig existerat.

Du skriver i ditt svar: ”Vad gäller uppgifterna så har inte dessa förstörts …[de] går att få fram genom sammanställning och genom statistisk bearbetning och analys av uppgifter i de handlingar avseende ett stort antal personer som ligger till grund för studien.”

Låt mig klargöra: Om något **funnits**, om uppgifterna faktiskt ”sammanställts”, ”bearbetats” och ”analyserats” – vilket de bevisligen gjort då Karolinska Institutet tvingats uppge dessa för Kammarrätten i Stockholm (KI:s yttrande av den 6 september 2012) – **och de nu inte längre finns**, är det självfallet så att de har **förstörts.**

Hela den långa rättsprocessen, om att utfå den korrekta uppgiften om hur stor andel av personerna som hade antidepressiva medel i blodet vid självmord, slutade med att jag fick svaret från KI:s jurist:

> ”Jag har nu fått besked från Göran Isacsson att någon handling utvisande den korrigerade faktauppgiften 56 % inte finns upprättad vid Karolinska Institutet … Uppgiften togs fram m a a kammarrättens anmodan och finns inte sparad i någon handling. Då begärda handlingar inte finns hos Karolinska Institutet kan de inte lämnas ut.”

Den för Isacsson och kollegor mycket ovälkomna uppgiften, som låg till grund för att den sjusidiga artikeln ”Antidepressant medication prevents suicide in depression” fick dras in, **hade tagits fram** (se Isacssons e-postmeddelande från den 15 februari 2012 till kollegor),

den ”försvann”; **den togs fram igen** när kammarrätten tvingade KI att göra det och blev del av yttrandet till rätten; **den ”försvann” igen** efter det – och som KI:s jurist i citatet ovan berättar: **den ”finns inte sparad i någon handling”** på Karolinska Institutet.

Den fanns, och finns inte längre, den har med andra ord förstörts.

Att den sedan, som du skriver, **”går att få fram”** igen genom användning av Socialstyrelsens och andra register är en annan sak. Hela den ”forskning” som Isacsson bedriver (”registerstudier”) handlar ju om att ”få fram” för de egna hypoteserna passande uppgifter ur de omfattande registren man fått tillåtelse att använda.

Jag vill påstå att den här affären, speciellt när Karolinska Institutets ledning försvarar Isacssons och kollegors agerande, drar ett löjets skimmer över forskningen vid KI.

Vi har ett projekt som är det största i världen i sitt slag, om vars resultat Isacsson berättar i media: ”många blir provocerade av att höra att depression är en dödlig sjukdom och att självmord kan förebyggas med läkemedel. Därför är det viktigt att visa att antidepressiva läkemedel verkligen förebygger självmord.”

Och när det sedan framkommer att forskningsdata gav stöd till slutsatser som gick **tvärtemot** dem som Isacsson berättat om i media finns inte längre dessa uppgifter sparade i någon handling på Karolinska Institutet.

Jag kan bara se att Isacsson och kollegor nu bör ha förverkat sin rätt till användning av Socialstyrelsens register och andra känsliga register. Socialstyrelsen bör inte längre tillåta att psykiatriker med förutfattade meningar om antidepressiva medels förträfflighet får välja och vraka bland registerdata, och publicera de ”fynd” som passar deras ideologiska synsätt, samtidigt som de får ovälkomna och för patienter livsviktiga data att bara ”försvinna”.

Just nu arbetar samma psykiatriker, med Isacsson i spetsen, på att bevisa att de av FDA och EMA utgivna allvarliga varningarna om antidepressiva medel för barn är felaktiga. De amerikanska och europeiska läkemedelsmyndigheterna har, som bekant, varnat för att antidepressiva orsakar ökad självmordsbenägenhet hos barn och ungdomar. Läkemedelsbolagens kliniska studier ger klara besked om att så är fallet; det finns mycket goda grunder för dessa allvarliga varningar. Läkemedelsbolagen GSK (Seroxat) och Forest Labs (Cipramil) har fått betala mångmiljardböter i USA bland annat för sin bedrägliga marknadsföring av antidepressiva medel för barn – där man mörklagt forskningsdata om att medlen hos barn och ungdomar orsaker en ökad risk för självmordsbeteende.

Men Isacsson och kollegor accepterar inte dessa klara bevis, utan tänker nu använda Socialstyrelsens register för att ”bevisa” att antidepressiva medel ska ges till barn och att dessa medel *minskar* självmordsbenägenheten. Deras (2010) godkända ansökan till Socialstyrelsen om att få använda registren i detta syfte ger inte bilden av någon ”etisk seriös

forskning” (för att använda Isacssons ord). I stället ger den bilden av ett aggressivt stöd till läkemedelsbolagens fortsatta försök att uppmåla en falsk bild av antidepressivas effekter. Här är projektplanen: **http://jannel.se/Projektplan1.pdf** En förfrågan om denna affär, med stöd av offentlighetsprincipen, har nu av Karolinska Institutet fått svaret att *ingen enda handling – inga e-postmeddelanden, inga brev – skickats mellan forskarna på KI och Rättsmedicin, på två år.* Förväntar sig KI att någon ska acceptera det här som trovärdigt?

Jag vill till sist få ett rakt svar på frågan om den avgörande ”försvunna” forskningsuppgiften (procentandelen med antidepressiva medel i blodet vid självmord):

Kan du bekräfta att denna forskningsuppgift, som enligt vad som framgår ovan tagits fram minst två gånger, inte längre finns i någon sparad handling på Karolinska Institutet?

Janne Larsson
skribent
janne.olov.larsson@telia.com